

Učební osnovy

Dramatická výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Dramatická výchova svým obsahem patří mezi esteticko výchovné předměty vedle výchovy výtvarné, hudební a literární. Zahrnuje spontánní nebo improvizované jednání, různé strukturované hry a cvičení a fixovaný tvar etud, určených k prezentaci v rámci třídy, případně i představení pro diváky. Je založena na lidské schopnosti hrát, jednat „jako“, tzn. být sám sebou v uměle navozených situacích a okolnostech nebo v nich být někým nebo něčím jiným. Díky této schopnosti mohou žáci prozkoumávat, jak se chovají lidé za určitých okolností, dnes nebo jindy, v různých společnostech. Prostřednictvím obrazotvornosti může být zkoumání zakoušeno a sdíleno, jako by bylo reálné.

V dramatické výchově znovu vytváříme a zkoumáme lidské jednání, včetně našeho vlastního, a poznáváme, jak probíhá a kam až může vést. Porovnáváme své individuální stanoviska se stanovisky druhých. Konflikty, které jsou jádrem analyzování lidských problémů žákům pomáhá vyrovnat se s intelektuálními, fyzickými a emocionálními obtížemi.

V tvůrčím procesu dramatické výchovy může vzniknout i divadelní tvar, který však není a nesmí být samoučelem, ale prostředkem k sdělení prozkoumaného tématu a k obohacení výchovných prvků o výchovu k dokončování společné práce, k vypracování detailu a k odpovědnosti jedince a skupiny za společné dílo.

Divadlo jako svébytný druh syntetického umění nabízí prostor k propojení různých prostředků jednotlivých uměleckých oblastí, a může se proto stát významným prostředkem komplexní estetické výchovy.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Dramatická výchova je vyučována v primě ve skupinách s maximálním počtem 16ti žáků. Ideální časová dotace je 90 minut, tj. 2 hodiny jednou za čtrnáct dní, jinak 45 minut, tj. 1 hodina týdně (disponibilní hodina). Ideálním prostorem pro dramatickou výchovu je třída vybavená kobercem a audiotechnikou.

Některá témata dramatické výchovy lze realizovat mimo budovu školy (návštěva divadelních festivalů, tvůrčí dílny, divadelního nebo filmového představení, pobyt v plenéru).

Při naplňování vyučovacího obsahu jsou zároveň realizována průřezová témata: Sebepoznání a sebepojetí, Rozvoj schopnosti poznávání, Mezilidské vztahy. Podle potřeby dramatická výchova úzce spolupracuje s výtvarnou, hudební a literární výchovou.

Výchovné a vzdělávací strategie

Dramatická výchova směřuje ve svých důsledcích k výchově osobnosti, která je schopna orientovat se sama v sobě i okolním světě, a zejména v mezilidských vztazích, je si vědoma své hodnoty a je schopna se dále rozvíjet.

Specifickými cíli dramatické výchovy jsou zvláště:

- naučit se funkčně používat prostředky dramatického výrazu a celý tvůrčí proces práce s tématem
- porozumět zvoleným tématům, ujasnit si k nim vlastní postoj a zjistit postoje ostatních
- používat prostředky dramatické výchovy ke sdělení získaných poznatků
- porozumět sdělení jiných

Tímto způsobem žák s pomocí učitele a ostatních spolužáků

- získává jistotu při uplatňování svých schopností, zejména v komunikaci verbální i neverbální (v obou rovinách – sdělování i naslouchání)
- učí se pracovat a tvořit ve skupině a dosahovat společných výsledků
- poznává a hodnotí sám sebe, prozkoumává mezilidské vztahy a vytváří si postoje k sobě samému, ostatním, ke světu

Dramatická výchova vytváří prostor pro získávání a posilování následujících kompetencí:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální, personální a občanské
- kompetence pracovní

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (viz tabulky)